

Novi razmisleki o insolvenčni zakonodaji

Na posvetu v državnem svetu so strokovnjaki in uporabniki začrtali nove usmeritve za spremembe insolvenčnega zakona

Božena Križnik, gospodarstvo
čet, 10.05.2012, 18:31

Število stečajev skokovito raste. Foto: Igor Zaplatil/Delo

Banke niso naivne

Enako škodljive kot prepozno razглаšanje insolventnosti so lažne najave dokapitalizacije (fantomske dokapitalizacije), meni Tadej Kotnik. Znanih je kar nekaj primerov, ko so lastniki obljubljali, da pride investitor iz tujine, ko je treba vplačati bančno garancijo, pa se izkaže, da je bil to le ceneni trik, ki je zamaknil stečaj za nekaj mesecev, medtem pa so lastniki izčrpali podjetje. Banke upnice, ki to dopuščajo, po Kotniku niso tako naivne, ampak klonijo pod pritiski javnosti, politike, zaposlenih, ki upajo na ugodne učinke pričakovane dokapitalizacije. V tem kontekstu je govorec usmeril apel na medije: naj neverjetnih zgodb ne objavljajo ali naj bodo pri tem zelo previdni, da ne pomagajo gojiti lažnih upov.

Ljubljana - Potem ko je aprila državni zbor zavrnil predlagano novelo zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, je razpravo o tej pereči temi znova odprl državni svet. Triurna razprava je izzvenela kot prispevek strokovne javnosti k oblikovanju boljše zakonodaje.

Posvet sta v sodelovanju z državnim svetom (ta je že večkrat pozval vlado, naj pripravi ustrezne spremembe zakona, a vse doslej brez uspeha) pripravila Zbornica za gradbeništvo Slovenije in Združenje stečajnih upnikov. Njuna predstavnika, Dušan Kapevski in Bojan Oblak, sta bila glasnika malih in srednjih podjetij oziroma upnikov. »Kaj imajo lastniki v podjetju z negativnim kapitalom? Ničesar!« je bil odločen Kapevski. Insolvenčna zakonodaja bi morala po njegovem dati možnost upnikom, da namesto lastnikov prevzamejo aktivno upravljalško vlogo v podjetju.

Igor Knez iz GZS je razmišljal o zdaj nerazjasnjeni odgovornosti lastnikov, uprav in tudi revizorjev, ki prikrivajo pravo finančno sliko podjetja in zamikajo trenutek razglasitve insolventnosti. Pozitivna revizijska mnenja še tik pred kolapsom, ob tem pa pasivnost bančnih upnikov, ki imajo svoje terjatve zavarovane in nimajo interesa za čimprejšnjo razglasitev insolventnosti (imajo pa edine vzode za preverjanje zdravja podjetja) - vse to omogoča izčrpavanje podjetja, tako da ostane za poplačilo v prisilni poravnavi ali stečajno maso zgolj drobiž.

Tako izigravanje bi bilo treba sankcionirati, menijo v GZS, in prisegajo na razlastitev nevestnih lastnikov. Glede na dejstvo, da je lastništvo ustavna kategorija, razlastitev pa morda ustavno sporna (ekonomsko pa nesporna), bi bilo treba temeljito razmisliti, na kakšen način je to moč storiti.

Nalezljiva bolezen

Insolventnost, to nalezljivo bolezen današnjega časa, ko en bolnik povleče za seboj množico zdravih, bi morali po mnenju Tadeja Kotnika, člana strokovnega sveta VZMD, razglasiti takoj, ko postane kapital negativen, ne pa da se trenutek odlaga tako dolgo, da na koncu zmanjka celo za stroške vložitve tožb (primer Merfina). Zato apel: namerno prikrivanje insolventnosti bi morali uvrstiti med kazniva dejanja in omogočiti pregon po uradni dolžnosti.

Šime Ivanjko, profesor na mariborski Pravni fakulteti je aktualno insolvenčno zakonodajo skritiziral predvsem kot preveč zapleteno, preobsežno, obteženo z nepotrebnimi procesnimi določbami, potrebno prenove in poenostavitve. Po njegovem prepričanju bi morali imeti tudi v Sloveniji po vzoru razvitih gospodarstev na tem področju manj zakonskih norm in več navodil, standardov; upnikom, stečajnim upraviteljem in sodiščem bi morali prepustiti večjo kreativnost pri presoji.

Sankcionirati bi morali nepravočasno razglasitev insolventnosti, z minimalno plačo zaščititi interese delavcev, mediji pa bi morali dekriminlizirati stečajne postopke in udeležence v stečajih. Stečaj je naravni pojav, pravi Ivanjko in se zato zgraža nad določili ZGD, ki spreminjajo menedžerje, ki so delali v insolventnih podjetjih, domala v kriminalce. Poslovanje pač pomeni prevzem tveganja (tudi neplačila) in vedno in povsod bo določen delež neplačnikov in stečajev. Treba pa bi bilo omejiti sedanje dolgotrajne sodne postopke in kopičenje zamudnih obresti.

Poseben zakon za velika podjetja

Odvetnik Andrej Simonič bi, nasprotno, zadržal pravila večinoma v obliki zakonskih norm, ker da nemške rešitve z navodili in standardi v Sloveniji ne delujejo, »pri nas je divji zahod«. Spet je predstavil svojo zamisel hitrega stečaja, ki bi ga urejal poseben zakon. Zadržan je bil tudi do prisilne poravnave, pravzaprav do znižanja praga za začetek tega postopka, in poudaril, da rešitve ne bo, dokler lastniki ne bodo razlašeni.

Simoničev poklicni kolega Luigi Varanelli se je zavzel za posebno zakonodajo za insolvenčne postopke v velikih, strateških podjetjih (drugačno imenovanje upraviteljev, drugačni postopkovni roki, poenostavitev prodaje premoženja, udeležba države), opozoril pa je tudi na zlorabe instituta osebnega stečaja.

Z njim se je povsem strinjala predsednica zbornice upraviteljev Melita Butara, ki je med drugim dejala, da je 95 odstotkov vseh osebnih stečajev malverzacija. Zagovarjala je ohranitev postopka prisilne poravnave in temeljito noveliranje sedanjega insolvenčnega zaklona.

Klara Stanič, direktorica slovenskega Cofacea, pa bi si želela povsem nov, premišljeno izdelan zakon, ki bi vseboval dobre prakse iz sosedstva, medtem pa bi morali vestneje uporabljati rešitve, ki jih ponuja že sedanji zakon; na primer postopek prisilne likvidacije, ki je podoben avstrijskemu restrukturiranju.